

PLA DOCENT D'ASSIGNATURA (curs 2013-2014)

Títol de l'assignatura (pla d'estudis): Art i Natura

Subtítol de l'assignatura: Paisatge: teoria, representació i practiques contemporànies

Codi de l'assignatura: 30782

Tipus: Obligatòria Optativa Segons especialitat cursada

Nombre de crèdits (ECTS): 5 ECTS

Idioma en el qual s'imparteix: Castellà

Professor/s responsable/s: Valverde Zaragoza, Isabel

Descriptor:

L'assignatura proposa una reflexió al voltant la relació "art/natura" a partir del concepte de "paisatge". Té per finalitat estudiar els discursos sobre el paisatge en el camp de l'estètica i la teoria de l'art des del romanticisme així com els seus diferents règims de representació, des de la pintura, la fotografia o el cinema fins les practiques artístiques contemporànies. "Paisatge" és entès com un concepte interdisciplinari no reductible a un marc teòric i epistemològic únic. Es concep com un element característic en les relacions entre subjecte i natura propi de la modernitat i la postmodernitat.

Objectius formatius:

A través de la reflexió sobre la noció de "paisatge", els estudiants s'hauran de familiaritzar amb un tipus d'aproximació interdisciplinar que combina la història i la teoria de l'art, l'estètica, la geografia, els estudis visuals i l'antropologia, entre d'altres. Amb això seran capaços d'utilitzar diversos instruments teòrics i metodològics per a una posada en qüestió d'assumpcions no crítiques entorn de la idea de representació, a la funció simbòlica de l'obra d'art, i de la seva construcció com a objecte estètic i també com a mercaderia.

Competències generals i específiques associades a l'assignatura:

Competències generals:

Capacitat d'articular un discurs complex. Capacitat de crítica i autocrítica. Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de reflexió sobre el valor estètic.

Competències específiques:

Les relacions entre l'art i la natura es plantegen al voltant de temes com la representació del paisatge. Coneixements disciplinars. Coneixement de la producció cultural. Coneixement de tècniques i mètodes de treball propis de la disciplina.

Programa:

- El concepte de "paisatge": paisatge i naturalesa, espai, territori, país, entorn
- El paisatge-com-representació: de la pintura de paisatge al "paisatge-imatge" i l'"omni-paisatge"
- El paisatge com a forma moderna de la sensibilitat: del romanticisme a l'avantguarda
- L'espectacle de la naturalesa (1): llocs i motius
- L'espectacle de la naturalesa (2): mercat i consum
- Paisatge entre identitat i ideologia
- Temps i història al paisatge
- Cap a una fenomenologia del paisatge: cos, experiència i emoció
- Paisatges després del Paisatge? Figures, apropiacions i intervencions contemporànies en la naturalesa.

Metodologia d'ensenyament:

L'assignatura tindrà 20 hores d'ensenyament presencial amb el grup sencer i la resta de les hores de contacte amb el professor es faran en grups més petits i tutories obligatòries. A més de les classes, el procés d'aprenentatge inclou lectures, grups de discussió i altres activitats formatives assignades pel professor.

La docència de l'assignatura s'impartirà en classes plenàries i en seminaris (setmanes alternes per a cada grup). Les classes plenàries tenen per objecte el desenvolupament d'un tema concret, segons el programa descrit més amunt. Per la seva part, cada seminari té assignada una lectura específica que serà debatuda a classe entre els estudiants.

Criteris i procediments d'avaluació:

La forma d'avaluació de totes les assignatures del màster és l'avaluació continuada. Segons les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF, l'avaluació continuada s'ha de basar en un mínim de tres fonts d'avaluació, proves o exercicis realitzats durant el període lectiu de classes. Per fonts d'avaluació s'ha d'entendre pràctiques de seminaris, ressenyes, informes de lectura, informes orals, esquemes o propostes per treballs, treballs en equip, etc. Convindrà que aquestes fonts siguin objectivables i estiguin documentades. Es poden afegir, a més a més, altres criteris com la participació en les discussions a classe. A causa que l'avaluació continuada és aquella que es realitza durant el període lectiu, tots els materials a avaluar en les assignatures del màster tenen com a termini màxim de presentació l'últim dia del període d'exàmens del trimestre en què s'imparteix l'assignatura, període establert al calendari acadèmic de la UPF. Les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF estableixen que hi ha una única convocatòria per curs acadèmic per cada assignatura o activitat formativa.

L'assignatura s'avaluarà a partir de 3 exercicis: una ressenya crítica d'un text a escollir entre un conjunt de lectures proposades; un esquema justificat sobre un projecte d'investigació amb un tema de lliure elecció; la presentació d'un projecte visual (a tall de mini-exposició) sobre un tema elegit lliurement previ consens amb la professora. L'avaluació dels seminaris es basarà en el grau de preparació prèvia de cada una de les lectures i en la participació activa en les discussions a classe.

Bibliografia seleccionada:

ANDREWS, Malcolm. Landscape and Western Art. Oxford, 1999

BERQUE, Augustin. El pensamiento paisajero. Madrid, 2009

BESSE, Jean-Marc. Le Goût du monde. Exercices de paysage. Arles, 2009

COSGROVE, Denis. Social formation and symbolic landscape [ed. rev.]. Madison, 1998

JAKOB, Michael. Le paysage. Gollion, 2008

JAKOB, Michael. Paysage et temps. Comment sortir du musée du paysage contemporain. Gollion, 2007

MADERUELO, Javier. El paisaje. Génesis de un concepto. Madrid, 2005

MITCHELL, W. J. T. Landscape and Power [ed. rev.]. Chicago, 2004

NOGUÉ, Joan (ed). El paisaje en la cultura contemporánea. Madrid, 2007

SIMMEL, Georg. 'Filosofía del paisaje' [1913] en: El individuo y la libertad. Ensayos de crítica de la cultura. Barcelona, 1986